

စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်၏ အကျိုးပြုပုံများနှင့်
စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် ခြေလှမ်းမှားသော်
ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ
ဒေါက်တာထွန်းဝင်း

အခန်း (၁)
စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်၏ အကျိုးပြုပုံများ

အယ်ဒီတာချုပ် ဆရာဝန်ဒေါက်တာများ
စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်၌ သာ ရှင်သန်စေလို၊ (သို့မဟုတ်)

ဂျာနယ်များ ဆေးကုပေးပုံ

မကြာမီက ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ဖတ်ခဲ့ရပါသည်။ ။ ဆောင်းပါးအမည်ကတော့ ‘ပြစ်မှုမှ လွတ်မြောက်နေသော လူသတ်သမား၊ (သို့မဟုတ်) ဆေးမကုသည့် ဆရာဝန်’ ဟု ဖြစ်ပါ၏။ တချို့မှာ ဆေးကုတာဝါသနာမပါဘဲ နာမည်ရှေ့မှာ ဒေါက်တာတပ်ချင်သောကြောင့် ဆေးကျောင်းတက်ပြီး ဆရာဝန်ဖြစ်လာသော် ဆေးမကုဘဲ ကုန်သည် ၊ သို့မဟုတ် တခြားလုပ်ငန်း ဥပမာ - ဂျာနယ်လုပ်ငန်း၊ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး၊ အဆိုတော် စသဖြင့် လုပ်ကြရာဝယ် အမှန်တကယ် ဆေးကုလိုသောသူတွေ ဆေးကျောင်းတက်ခွင့်မရ၍ ဆရာန် မလုံလောက်ဘဲ လူနာတွေ သေဆုံးကြသည် ဟု ရေးသားချက်ကို ဖတ်ရှုမိပါ၏။ စာရေးသူ ကျွန်တော်သည် MB BS ဘွဲ့ရခဲ့ပြီး ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆေးခန်းလည်း မထိုင်၊ ဆေးရုံမှာ လည်း မလုပ်၍ ၎င်းဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှုပြီး ကျောထဲတော့ စိမ့်မိပါ၏။

အရှင်ဆန္ဒာဓိက ဆရာတော်ဘုရားသည် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းတွင် ခြောက်ဘာသာဂုဏ်ထူးရပြီး မြန်မာတစ်ပြည်လုံး ဒုတိယဖြစ်ရာ ဝါသနာမပါသော ဆေးကျောင်းကို မတက်ဘဲ တခြားတစ်ဦးအတွက်

ဆရာန်ဖြစ်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့သည် ဟု ဆိုပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆရာဝန် မလုပ်ပါသော်လည်း အတိတ် ကာလက ကျေးလက်ဒေသ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်၍ ဆရာဝန်လုပ်ခဲ့ရာ ကျေးလက်လူထု၏ အသက်သခင်မှာ ကျွန်တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီး ကျွန်တော်၏ ထမင်းရှင်မှာ ကျေးလက်လူထု ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့အသက်ရှည်ရာ ရှည်ကြောင်း ဆောင်းပါးရေးလိုက်ပါသည် ။

လူသတ်တရားခံ ဘယ်သူလဲ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံတစ်ခု၏ ပျမ်းမျှလူသက်တမ်းမှာ ဥပမာ - ၆ နှစ် ဖြစ်၏။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှလူသက်တမ်းကတော့ ၈၇ နှစ် ဖြစ်ပါ၏။ ဂျပန်စင်ကာပူ စသော ဖွံ့ဖြိုးသောနိုင်ငံတို့တွင် အဓိက လူသတ် တရားခံမှာ ကင်ဆာ ဖြစ်၏။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် Leading Killer ခေါ် သေဆုံးမှုအများဆုံး ရောဂါတစ်ခုမှာ ငှက်ဖျား ဖြစ်၏။

သေဆုံးမှုအများဆုံး ဖြစ်စေသော ရောဂါတွေကတော့ ငှက်ဖျား၊ ကလေးဝမ်းဖော၊ မြွေကိုက်တို့ ဖြစ်၏။ ဒီရောဂါတွေက ကုသလျှင် ပျောက်ကင်းနိုင်သော ရောဂါတွေဖြစ်နေပါ၏။ ဘာကြောင့် သေရတာလဲဆိုတာကို ဆန်းစစ်တော့ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းသို့ အရောက်နောက်ကျ၍ သေတာပါ။

တရားခံအစစ်မှာ လွဲမှားသော ယုံကြည်ချက် ဖြစ်နေ၏။ လွဲမှားသော ယုံကြည်ချက်တွေကို ကုစားရန် ကျွန်တော်တို့ ရွာတွေမှာ သင်တန်းတွေ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်ခဲ့ရ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းကာလ၊ လ ၃ အတွင်း၌ သာ Training ပေးနိုင်ပြီး စီမံကိန်းပြီးသွားသော် ဘယ်သူက ကျန်းမာရေး အသိပေးမှာ လဲဆိုသော ပြဿနာပေါ်၏။ ပြဿနာအဖြေမှာ ကား ဂျာနယ်တို့ ၌ ဖော်ပြအပ်သော ကျန်းမာရေးဆော

င်းပါးတွေ ဖြစ်၏။ ၎င်း ဆောင်းပါးတွေကို စီစဉ်သူများမှာ အယ်ဒီတာ ချုပ်တွေဖြစ်ပြီး ဆရာန်ဘွဲ့ရပြီး ဆေးမကုသူတွေလည်း ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဆရာန်တချို့သည် ဆေးမကုပဲ ဂျာနယ်လုပ်နေကြရာ လူသတ်ရာမ ရောက်ဘဲ အသက်ကယ်ရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဆေးမကုသော ဆရာ န် အယ်ဒီတာတွေကို စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်၌ သာ ဆက်လက်ရှိစေချင်ပါသည်။ ။

Hot News, Vol-1, No.4,

12-19, Aug, 2010.

တိုင်စာ၊ တောစာများ နှင့် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် ဆက်စပ်ပုံ

ယခု ဤဆောင်းပါးကို ရေးသားရတာ အကြောင်းရှိပါတယ်။ ဘာအကြောင်းလဲဆိုရင် လွန်ခဲ့တဲ့ (၃) ပတ်လောက်က ဂျာနယ်တစ်စောင်တွင် ရပ်ကွက်တစ်ခုက ဒုက္ခအခက်အခဲကြုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တချို့ ရဲ့ ရင်ဖွင့်သံပါ ပါပါတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ သူတို့ ရပ်ကွက်ထဲမှာ အနံ့အသက် တော်တော်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ထုတ်လွှင့်တဲ့ စက်ရုံတစ်ရုံ လာပြီး တည်ဆောက်တာ (၅) နှစ်လောက် ရှိပြီ။ ကျန်းမာရေးနဲ့ မညီညွတ်တဲ့ အနံ့တွေကို ရှူရှိုက်နေရတဲ့ အတွက် ပင်ကိုပန်းနာရင်ကြပ်စသော အဆုတ်ရောဂါအမျိုးမျိုး ရှိသူများ လည်း ရင်ကြပ်ရောဂါနဲ့ အနိစ္စရောက်ကြပါတယ်။ ရပ်ကွက်သူ၊ ရပ်ကွက်သားတွေလည်း ခေါင်းတွေမူး၊ ဇက်ကြောတက် ဖြစ်ကုန်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ရပ်ကွက်လူထုက စက်ရုံကို တိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သို့သော် အကြောင်း မထူး၊ အနံ့တွေ ကနံ့စမြဲလို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်လေးငါးဦးရဲ့ ရင်ဖွင့်စကားတွေကို ကာယကံရှင်တို့ ရဲ့ ဓာတ်ပုံနဲ့ တကွ ဂျာနယ်မှာ ပါလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် အနံ့ထွက်တာကို တိုင်တာ မထိ ရောက်ဘူးလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သို့ပါ၍ ထိရောက်သော တိုင်စာ၏ လုပ်ထုံးကို တင်ပြလိုပြီး ယနေ့မျက်မှောက်ကာလ၌ ဂျာနယ်တို့ က တိုင်စာကို အသက်ဝင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပုံကို တင်ပြလိုပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၃) ကျော်လောက်တုန်းကတည်းက တိုင်ကြာတောကြတာတွေကို ကျွန်တော် မြင်ဖူးပါတယ်။ မထိရောက်သော တိုင်စာများ လည်း ရှိပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း တစ်ဦးက တော့ အတိုင်အတောအလွန်တူပါတယ်။ သူ တိုင်လိုက်တဲ့ တိုင်စာမှန်သမျှကို သက်ဆိုင်ရာက အလေးအနက်ထားပြီး ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရပါတယ်။ သူက တိုင်စာကို ထိရောက်အောင် လုပ်တဲ့ နည်းကို ကျွန်တော့်အား ပြောပြဖူးရ ယခု ဖောက်သည် ချလိုပါတယ်။

တိုင်စာနဲ့ ပစ်စာ မတူပါ

ပစ်စာကတော့ ပစ်စာရေးသူရဲ့ အမည်နဲ့ လိပ်စာကို ဖော်ပြစရာမလိုဘဲ အကြောင်းအရာကိုပဲ ဖော်ပြရတာဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာက အရေးမယူလည်း ရပါတယ်။ တိုင်စာကတော့ တိုင်သူရဲ့ အမည်၊ မှတ်ပုံတင်၊ လက်မှတ်၊ နေရပ်၊ ဖုန်းနံပါတ် စတာတွေ သေသေချာချာရေးပြီး တိုင်တာဖြစ်လို့ သက်ဆိုင်ရာက စစ်ဆေးပေးရန် တာဝန်ရှိပါတယ်။

ကိုယ့်ရှုထောင့်ကိုယ့်ပြန်မပတ်အောင် သတိရှိသင့်၏။

တိုင်ကြားမှုတစ်ခုမှာ တိုင်ကြားသူကို တိုင်ကြားခံရသူက အသရေဖျက်မှုနဲ့ တရားစွဲနိုင်တဲ့ အန္တရာယ် Risk တစ်ခုရှိတယ်ဆိုတာ ဂရုပြုရပါမ

ယ်။ ဒါကြောင့် တိုင်စာမှာ အဖြစ်အပျက်များကိုသာ အဓိကရေးပြီး တစ်ဖက်သား၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိုးနှက်သော မိမိ၏ စကားလုံးများကို ထည့်သွင်းခြင်း မပြုရန် သတိရှိရပါမယ်။

ဥပမာ စက်ရုံက အနံ့နံရင် နံတယ်။ စားသောက်ဆိုင်က ညော်နံ နံတယ်။ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ပါတယ်ဆိုတာ အဖြစ်အပျက်ကိုသာ တိုင်သင့်၏။

ဥပမာ စားသောက်ဆိုင်က ညော်နံတွေ ထုတ်လွှတ်နေလို့ လူလိုမသိဘူး။ ကိုယ်ချင်းစာတရား ခေါင်းပါးတဲ့ သူတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာမျိုး စာသားတွေကိုတော့ တိုင်စာမှာ မထည့်သင့်ပါဘူး။ တိုင်စာရေး ပြီးရင် မိမိဘက်ကို ပြန်လှည့်နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ရှိ၊ မရှိ ဥပဒေပညာရှင်နဲ့ တိုင်ပင်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။

တိုင်ရမည့် နေရာအဆင့်ဆင့်

ရပ်ကွက်ထဲမှာ ညော်နံနံတာလောက်ကို တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုန်ကြီး စသည် ဖြင့် အဆင့်မြင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ထံ တိုက်ရိုက်လိပ်မမူသင့်ပါဘူး။ ရပ်ကွက်ထဲကကိစ္စကို အနီးကပ်သိ ရှိ စစ်ဆေးနိုင်တာ ရပ်ကွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးပဲဖြစ်လို့ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံကို ပထမဦးဆုံး လိပ်မူ သင့်ပါတယ်။

တိုင်စာကို မိတ္တူ (၂) စောင်ကူး၍ မူရင်းကို သက်ဆိုင်ရာသို့၊ မိတ္တူတစ်စောင်ကို တိုင်ကြားခံရ သူတို့ ပေးသင့်ပြီး မိမိထံမှာ လက်ခံတစ်ခု ရှိသင့်ပါတယ်။ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို တိုင်စာပေးသော အခါ ရပ်ကွက်ရုံး တိုင်စာစာ၊ စာနံပါတ်ကို တောင်းထားရပါမယ်။ တိုင်စာ၏ ဝင်စာနံပါတ်ကို တောင်းပြီး တိုင်စာကို ဘယ်နေ့က လက်ခံရရှိကြောင်း ပြေစာတောင်းပြီးဆိုရင် ဤတိုင်စာသည် အသက်မင်ဘဲ လျစ်လျူရှုခံရပါက ဒီ

ကိစ္စ ဒီတင်မပြီးဘူးဆိုတာ လူတိုင်း ရိပ်မိလောက်ပါတယ်။ အနည်းဆုံး တော့ လူမှုရေးအရ ရပ်ကွက်ရုံးက ညှိနှိုင်းပေးခြင်း စသော ကူညီဆောင်ရွက်မှုမျိုးကို ပြုလုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရပ်ကွက်လူကြီးတို့ ၏ ကူညီညှိနှိုင်းပေးမှုကြောင့် ငယ်သောအမှုပျောက်သွား ကြတာတွေရှိပါတယ်။ ကျေးရွာ၊ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်အဆင့်မှာ ဖြေရှင်းမပေးလျှင်လည်းကောင်း၊ ဖြေရှင်းမှုကို မကျေနပ်က မြို့နယ်အဆင့်သို့ တိုင်သင့်ပါတယ်။ မြို့နယ်အဆင့်မှာ မပြေလည်ပါက တိုင်းဒေသကြီး (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်အဆင့်သို့ တိုင်ကြားနိုင်ပါတယ်။

မလုပ်သင့်၊ မလုပ်ထိုက်သော ဥပဒေအပြင်ဘက်က

လူမိုက်ဆန်ဆန် ဖြေရှင်းသော နည်းဥပမာတချို့

ဂျာနယ်တို့ ၏ အဆိုအရ တရုတ်နိုင်ငံတွင် စက်ရုံတစ်ခုသည် သဘာပတ်ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းစေပြီး ပတ်ဝန်းကျင်နေ ပြည်သူတို့ ကို ဆိုးဝါးသော အနံ့များ နံစေခြင်း၊ စက်ရုံစွန့်ပစ်ပစ္စည်း များကြောင့် မြစ်ချောင်းထဲက ငါးတွေ သေခြင်း၊ လူတချို့ ကင်ဆာဖြစ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ရာ လူတချို့က စက်ရုံထဲကို အဓမ္မဝင်ရောက်ပြီး စက်ရုံပိုင်ကားများ မီးရှို့ခြင်း၊ စက်ရုံပိုင်ပစ္စည်းများ ဖျက်ဆီးခြင်းလုပ်သောအခါ စက်ရုံကို ပိတ်လိုက်ပါ၏။ ဒါက စက်ရုံပိတ်သွားသည် မှန်သော်လည်း မိမိတို့ လည်း ထောင်ကျနိုင်ပါသည် ။

စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်က ပေးသော အကျိုးကျေးဇူး

တချို့နစ်နာသူတွေကတော့ ဂျာနယ်အယ်ဒီတာချုပ်ထံသွားပြီး ရင်ဖွင့်ကြပါတယ်။ ဂျာနယ်တေမှာ နစ်နာမှုသတင်းပါလာလို့ နစ်နာသူတို့ လျော်ကြေးရသော ဥပမာတွေ ရှိပါတယ်။ တချို့ အယ်ဒီတာ တွေကလ

ည်း မှတ်သားထားပြီး မီဒီယာတို့ နှင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေ့ဆုံပွဲမှာ အယ်ဒီတာတွေက အာဏာပိုင်တွေ ကို မေးမြန်း၍ အာဏာပိုင်တွေက မသိတာကို သိကုန်ကြတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဖက်ကလည်း တိုင်ပြီး တစ်ဖက်ကလည်း အယ်ဒီတာထံသွား၍ ရင်ဖွင့်တော့ ထိရောက် မှုပိုပါ၏။

ခေတ်သစ် တိုင်ကြားနည်းများ နှင့် ခေတ်သစ် အခွင့်အရေးများ

ယခုခေတ်တွင် လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ် ရာ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စကို တိုင်နိုင်ပါတယ်။

တချို့ကလည်း မိမိတို့ ၏ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် မဲဆန္ဒရှင်တို့ တွေ့ဆုံပွဲမှာ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ကို အသိပေးနိုင်ပါတယ်။

တိုးတက်လာသော နိုင်ငံသားတို့ ၏ အခွင့်အရေး၊

(သို့မဟုတ်) ဖွဲ့ဖြိုးခြင်း၏ လက္ခဏာ

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၁၁ ခုတွင် အံ့အားသင့်လောက် သော အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံ တော်အစိုးရက ပြည်သူတို့ ၏ အသံကို နားထောင်ခဲ့ပါတယ်။ မြစ်ဆုံ ရေ အားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးက ရပ်ဆိုင်းကြောင်း သ ဝဏ်လွှာကို လွှတ်တော်သို့ ပေးခြင်းသည် ထင်ရှားသော ဥပမာ ဖြစ်ပါ တယ်။ သို့သော် ကျေးရွာ၊ ရပ်ကွက်အဆင့်တွင် ဖြစ်နေသော နစ်နာမှုမျိုး ကို နိုင်ငံတော်အဆင့်က သိရန်မလွယ်ပါ။ ဥပမာ ဒီဘက်အိမ်က စက်မှု လုပ်ငန်းက ထုတ်လွှတ်သော အနံ့ကြောင့် ဟိုဘက်အိမ်က ပန်းနာရင်ကျ ပ် လူမမာ ဆေးရုံတက်ရတာ မျိုးကို အစိုးရက သိဖို့ မလွယ်ပါ။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံသားများ သည် မိမိတို့ ၏ နစ်နာမှုများကို စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်နိုင်သော နည်းလမ်းများ သိသင့်ပါ၏။ ယခုခေတ်မှာ မီဒီယာတို့ ၏ လုပ်ခွင့်များ လည်း တိုးတက်လာပါတယ်။ ထို့ကြောင့် အကျိုးပြုနိုင်စွမ်း တိုးတက်လာပါတယ်။

ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေတချို့တွင် သဘာပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အငြိအစွန်း အနည်းငယ်ရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တို့ ရှိရာ သူတို့က “ဂျာနယ်တွေကိုတော့ လန့်တယ်ဗျာ” ဟု ကျွန်တော့်အား ပြောဖူးရာ သူတို့ တတွေသည် တစ္ဆေသရဲနဲ့ တူပြီး ဂျာနယ်တွေက ပရိတ်ရွတ်သူနဲ့ တူတယ်ဟု ကျွန်တော် တွေးမိပါတယ်။

နိုင်ငံသားတို့ သည် ရပ်ကွက်ထဲမှာ နစ်နာမှုတွေရှိပါက ကြိတ်မှိတ်မခံစေလိုဘဲ စနစ်တကျ ဖော် ထုတ်စေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ဤဆောင်းပါးကို တင်ဆက်ပါကြောင်း။

Hot News, Vol-2, No. 63,

28 Oct-3, 2011.

အယ်ဒီတာချုပ်များ ၊ စာရေးဆရာများကပေးသော
ရွှေအိုးကြီးများ
ရွှေအိုးကြီး ဆိုတာဘာလဲ

ကျွန်တော်သည် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ နံနက်စာ စားသုံးစဉ် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်နံရံ၌ ကပ်ထားသော စာတန်းတစ်ခုကို တွေ့ရသည်မှာ ‘မိမိ၏ အပြစ်ကို ထောက်ပြပြောဆိုသောသူသည် မိမိကို ရွှေအိုးကြီး လာပေးသူ ဖြစ်၏ ’ ဟု ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး၏ မိန့်ကြားချက်ကို က

ပ်ထားပါ၏။

ထောက်ပြခြင်းသည် Feedback ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ သပ်လျှိုတာမဟုတ်၊ နောက်ကြောကို ဓားနဲ့ ထိုးတာမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဂျာနယ်ကလောင်ရှင်တို့ ၏ ထောက်ပြချက်သည် ရွှေအိုးပေးသကဲ့သို့ ဥပမာ တင်စားနိုင်ပါ၏။

ရွှေအိုးကြီးများကို ကြိုဆိုသော အစိုးရ

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်၏ အစိုးရသစ်မိန့်ခွန်းတွင် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ကို အလေးထားမည် ဆိုရာ ရွှေအိုးကြီးများကို ကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ တစ်ဖန် ဂျာနယ်တစ်စောင်၏ အဆိုအရ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဦးဦးမြင့်က ပြောကြားရာတွင် “ကျွန်တော်တို့ က ပြည်သူတွေက တင်မြှောက်တဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်။ ပြည်သူတွေအတွက် လုပ်ပေးရမှာ ပါ။ ကျွန်တော် တရုတ်ပြည် မသွားခင် ဂျာနယ်တစ်စောင်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လိုအပ်တာတွေ ရေးသားထားတာတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် အဲဒီဂျာနယ်ကို ဖုန်းဆက်ပြီး ပြောပါတယ်။ ဂျာနယ်က ပြည်သူ့ရဲ့ အသံပါပဲ။ ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒကို ဂျာနယ်သမားတွေကသိတယ်။ ပြောရင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပေးမည်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်တိုင်း မှန်ချင်မှ မှန်မယ် ရဲရဲရေးပါ။ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ရေးပါလို့ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် ဖုန်းဆက်ပြောပါတယ်” ဟု ဆိုရာ ရွှေအိုးကြီးများကို ကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

ရွှေအိုးကြီး မရလိုက်သော အစိုးရတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်)

ကျွန်တော် တစ်ဆင့်ကြား သတင်းတစ်ပုဒ်

(HEARSAY INFORMATION)

ယခု တင်ပြအံ့သောသတင်းကတော့ တစ်ဆင့်ကြားဖြစ်၍ ရာနှုန်းပြ

ည့်မှန်၊ မမှန်မသိသော် လည်း ကျွန်တော့နားသို့ တစ်ဆင့်စကားကြားရသည် ကတော့ အမှန် ဖြစ်၏။ ဤသတင်းက အတိတ်ကို ပြန်ဖော်အပြစ်တင်တာ မဟုတ်ဘဲ သမိုင်းသင်ခန်းစာ အနေနှင့် သာ ရေးခြင်း ဖြစ်၏။

ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီအစိုးရလက်ထက်က ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွက် ကြက်ဥတစ်လုံး (၂၅) ပြားသာ ဖြစ်၏။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကြက်ဥဈေးက တစ်လုံး (၂) ပြားလောက် ဖြစ်လာ၏။ ဒါကို ထိပ်ပိုင်းတာန်ရှိလူကြီးတွေကို ကြောက်၍ အောက်လူတွေက ကြက်ဥတစ်လုံး ၁ ပြားလောက်ပဲ တင်ပြ၍ လူကြီးတွေကလည်း ဈေးနှုန်းသိပ်မတက်သေးဘူးထင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးစနစ်မှ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်သို့ပြောင်းရန် အချိန်နောက်ကျခဲ့သည် ။ အကယ်၍ သာ ၎င်း အချိန်လောက်က ဂျာနယ်တို့ က ကြက်ဥတစ်လုံး ၂ ပြားဖြစ်ပြီလို့ ရေးလျှင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးဖော်ဆောင်ရန် စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစားမည် ဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုစဉ်က ဂျာနယ်တို့ ၏ ရေးသားခွင့်သည် ဖြေလျော့မှု သိပ်မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် လမ်းစဉ်ပါတီအစိုးရသည် ရသင့်သော ရွှေအိုးကြီးများကို မရခဲ့ပါ။

ဒါက အပြစ်မပြောလိုသော်လည်း သင်ခန်းစာကတော့ ယူရပါမည်။

ကျွန်တော် လန့်စေခဲ့သော သတင်းတစ်ပုဒ်

တစ်နေ့သ၌ ကျွန်တော်သည် ပျင်းပျင်းနှင့် ဂျာနယ်အဟောင်း တစ်စောင်အား ဖတ်နေရာ လွန် ခဲ့သော (၆)လ လောက်ကထုတ်သော ဂျာနယ်တစ်စောင်၌ စာရေးဆရာ ဗြိတိသျှလူမျိုး အလန်ဒရိတ် ဆိုသူသည် (Once A Jolly Hangman: Singapore Justice in a Dock) အမည်ရှိ သူ၏ စာအုပ်ရောင်းချရေး အခမ်းအနားအတွက် စင်ကာပူသို့သွားရာ အဖမ်းခံရပြီး ထောင်ခြောက်လကျခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ သူသည် စင်ကာပူတရား

ရေးစနစ်၏ မကောင်းကြောင်းကို ရေးသားခဲ့၍ ဖြစ်၏။

ဤသတင်းကြောင့် အသရေဖျက်မှု သတင်းများကြားလျှင် ကျွန်တော်သည် အိပ်မပျော်ဘဲ လန့်တတ်၏။

တကယ်တမ်းပြောရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် ဆောင်းပါးပုဒ်ရေ ၄ ကျော် ၅ ခန့် ရေးခဲ့ဖူးပြီး ယခုလည်း တစ်လလျှင် ဆောင်းပါး ၁၅ ပုဒ် ၂ ပုဒ်လောက်တော့ ရေးနေ၏။ ၎င်းဆောင်းပါး အများ စုမှာ အနှောင့်မလွတ် အသွားမလွတ် ဆောင်းပါးတွေသာ များ ၏။ လွန်ခဲ့သော (၁၅) နှစ်ကျော်လောက်ကဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် ကျေးလက်ဒေသများ တွင် ကိုယ်ပိုင် ဆေးခန်း ဖွင့်ဖူး၏။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် ဒေါက်တာရမ်းကုများ ၏ လုပ်ပုံကြောင့် ကျေးလက်ဒေသ၌ လူတွေ အနိစ္စရောက်ပုံကို ဆောင်းပါးရေးခဲ့ရာ မကြာမီကာလအတွင်း၌ ကျွန်တော့်ကို ဆဲသောစာများ အယ်ဒီတာချုပ်ထံ ရောက်လာဖူး၏။ တရားစွဲခဲ့ရသည့် အဖြစ်ကိုတော့ မရောက်ခဲ့ပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဒေါက်တာရမ်းကုက ဥပဒေအပြင်ဘက်က လူတွေဖြစ်၍ ကျွန်တော့်ကို တရားစွဲ၍ မရပါ။ သို့သော် မြို့ပေါ်သို့ ရောက်လာသောအခါ အခန့်မသင့်လျှင်တော့ ပြဿနာတက်နိုင်၏။ ကျွန်တော်၏ ဇနီးသည် ၏ အားပေးပုံကိုလည်း နားထောင်ကြည့်ပါဦး။

“ယောက်ျားရေ၊ ရှင်ရေးတဲ့ ဆောင်းပါးတွေက တွယ်တာတွေများ တယ်။ ကြည့်လည်း လုပ်ပါဦး။ တော်ကြာ အသရေဖျက်မှုနဲ့ တရားစွဲခံရဦးမယ်” ဟု ဆိုပါ၏။

ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် နည်းနည်းတော့ ကျောချမ်းမိ၏။ ကြောက်မွေးပါရင် ဇာဂနာနဲ့ နုတ်ဆိုသလို ကြောက်မွေးတွေကို ဇာဂနာနဲ့ နုတ်ထားသော်လည်း မွေးညှောက်ငုတ်တိုလေးတွေတော့ နည်းနည်း ကျန်

နေသေးတာအမှန်ပါ။

ကျွန်တော်က UN အေဂျင်စီတွေနှင့် INGO တွေမှာ ဆယ်နှစ်အလုပ် လုပ်ဖူးပါ၍ ကြုံတွေ့ခဲ့ သော နိုင်ငံခြားသားတချို့ရဲ့ ကိုးယိုးကားယား လုပ်ပုံကို ဆောင်းပါးရေးမိတာ အပုဒ် (၃) ရှိပါတယ်။ တစ်ဖန် အစားအ သောက် ဆိုးဆေးရောတဲ့ ကိစ္စတွေ ဟိုးလေးတစ်ကျော် ဖြစ်ခဲ့တုန်းကလည်း ဆောင်းပါး ရေးမိပါ၏။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က အဆိုးမြင်ဝါဒီဖြစ်နေ တာလားလို့ လည်း မိမိကိုယ်ကို သုံးသပ်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အစားအ သောက်ထဲကို ဆိုးဆေး ရောတဲ့ လူတွေကို ဘယ်လိုအကောင်းမြင် ရမှာ လဲ။ အကောင်းမြင်ပေးရမယ်ဆိုရင် အစားအသောက်ထဲ ဆိုးဆေးရော တဲ့ သူတွေဟာ လူစည်ကားရာ အရပ် ဗုံးခွဲတဲ့ သူနဲ့ စာရင် တော်တာပေါ့။ ပိုကောင်းတာပေါ့ဟု ဆိုကာ အကောင်းမြင် ရေးပေးရမလို ဖြစ်နေပါ၏။

မကြာသေးခင်က အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကတော့ အထက်မြန်မာပြည် တွင် ကလေးတစ်ယောက် ဦးခေါင်းဒဏ်ရာရရာ၌ အထူးကုဆေးရုံကြီး သို့ တင်လိုက်ပါ၏။ ထိုစဉ် ဆေးခန်း၏ ကုသပုံကို လူနာရှင်က အားမရ ၍ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လေယာဉ်ဖြင့် သွားကုပါ၏။ ဒါကို ဆောင်းပါးရှင်တစ် ဦးက ဆောင်းပါးရေး၏။ ဒီတော့ ဦးနှောက်ခွဲစိတ်အထူးကု ဆရာန်ကြီး က ဂျာနယ်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း၌ ပြန်လည်ဖြေရှင်းထားပါ၏။ အကျိုး အမြတ်က ဘာတွေရသလဲဆိုတော့ စာဖတ်ပရိသတ် ဗဟု သုတရတယ်။ ပိုမိုဝေဖန် ပိုင်းခြားတတ်လာတယ်။ တခြားဆရာဝန်တွေကလည်း မိမိ တို့ ကောင်းစွာဆေးကု သည် ဖြစ်စေ၊ ပေါ့ဆစွာ ဆေးကုသည် ဖြစ်စေ မိမိတို့ ကို မျက်လုံးဒေါက်ထောက် စောင့်ကြည့်သူတွေ ရှိနေတယ်ဆိုတာ သိတော့ လူနာကို ပိုမိုဂရုစိုက်မှာ ဖြစ်၏ အဲဒါတွေကတော့ အကျိုးအမြတ်တွေပါ။ ပါးစပ်မှာ ရေငုံ၍ ခံစားချက်တွေကို ရင်ထဲမှာ အောင်းထားရ င် ကြိမ်မီးအုံးသလို ဖြစ်နေမှာ ပေါ့။ ဖွင့်အန်လိုက်တော့ တစ်ဖက်က ဖြေ

ရှင်းခွင့်ရတယ်။ ငြင်းကြခုံကြရင်း အမှန်တရားက ပေါ်လာတယ်။ သင်ခန်းစာတွေ ရကြတယ်။ ရင်ထဲမှာ ပေါ့သွားတယ်။ ဒါဟာ ဖွံ့ဖြိုးမှုလက္ခဏာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အမြင်မတော်တာတွေလည်း ငြိမ်နေမယ်။ “ဟုတ်ကဲ့” “ဟုတ်ကဲ့” “Yes” “Yes” ပဲ လုပ်နေမယ်ဆို ရင် တိုးတက်မှု နှေးကွေးမှာ ပါ။

အငြင်းအခုံ၊ အတွေ့အကြုံ၊ ဝီစီမှုတ်တာမျိုး (Whistle Blowing) ဂျာနယ်တွေက ဟောင်တဲ့ အတွေ့အကြုံ၊ ပြန်လည်ဖြေရှင်းတဲ့ အတွေ့အကြုံ၊ သင်ခန်းစာရကြတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေဟာ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတွေနဲ့ စာရင်ကျွန်တော်တို့ နောက်ကျခဲ့ပါတယ်။ ဝေဖန်ထောက်ပြခြင်း ခံရတဲ့ ဘက်ကလည်း ခန္တီပါရမီကျင့်သုံး၍ သည်းခံနေရန် မသင့်ပါ။ ထောက်ပြခြင်းက မမှန်ရင် ပြန်လည်ဖြေရှင်း၊ ဟုတ်နေရင် ပြုပြင်၊ အပြုသဘောနဲ့ နားလည်မှုလွဲတာဆိုရင် ပြန်လည်သင့်မြတ်ပြီး နိုင်ငံသားချင်း ထိန်းကျောင်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခေါက်ရွှေစစ်တဲ့ ရွှေအိုးစစ်စစ်၊ (သို့မဟုတ်) ရလဒ်သည်သာ ရွှေအစစ်

အယ်ဒီတာတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ ထောက်ပြတိုင်းလည်း အမှန်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဂျာနယ်တွေ အမြဲတမ်းမှန်သည် (Journals always right) ရယ်လို့ စကားပုံမရှိပါ။ Feedback တွေဟာ မှားနိုင်သလို မှန်နိုင်တာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ ထောက်ပြတဲ့ အခါ တစ်ဖက်က ချေပပြီး ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ရလဒ်ဟာ အခေါက်ရွှေအိုးကြီးကဲ့သို့ တန်ဖိုးရှိပါတယ်။

ဂျာနယ်တွေ၊ စာရေးဆရာတွေက မှားပြီး ရေးမိလို့ အမှားရေးကြောင်း ဝန်ခံတောင်းပန်ခြင်းဟာလည်း ရလဒ်တစ်ခုပါ။ အမှန်ရေးမိလို့ တစ်

ဖက်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားရင်လည်း ရလဒ်တစ်ခုပါပဲ။ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်ကြီးဆီသို့ ချီတက်ရာတွင် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် ၏ ဖြစ်ရပ်တစ်ရပ် ဖြစ်သေ Feedback အပေါ် ငြင်းခုံ၊ ဝေဖန်၊ တိုးတက်၊ ဂျာနယ်က မှားရင် တောင်းပန်၊ မှန်ရင် ပြုပြင် စသော ဖြစ်စဉ်များ သည် ရွှေအိုးစစ်စစ်ကြီးရတာနဲ့ တူကြောင်း တင်ပြလိုပါကြောင်း။

Hot News, Vol-2, No. 71,

23-29, Dec 2011.

မြင့်မားလာသော စာနယ်ဇင်းတို့ ၏ ကဏ္ဍနှင့် တာဝန်

၂၁၁ ခု၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ထုတ် မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာပါ နိုင်ငံ တော်သမ္မတမိန့်ခွန်းတွင် “စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ဖြစ်တဲ့ စာနယ်ဇင်းများ ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို အလေးထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ စာနယ်ဇင်းများက တစ်ဆင့် ပြည်သူတွေ သိသင့်တဲ့ အချက်များကို အသိပေးသွားဖို့ လိုသလို စာနယ်ဇင်းများက အပြုသဘောဆောင်သော အကြံပြုချက်များကိုလည်း အလေးထားဖို့ လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။” ဟု ဆိုရာ စာနယ်ဇင်းများ နှင့် အကြံပြုသူ Advisor တို့ ၏ Role ခေါ် အခန်းကဏ္ဍသည် အလေးနက်ထား ခြင်း ခံရမည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။

တစ်ဖန် စာနယ်ဇင်းများ သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် အကြံပေးသူများ ဖြစ်နိုင်ပြီး အကြံပေးသူ Advisor နှင့် အစိုးရအကြား၌ လည်းကောင်း၊ အစိုးရနှင့် ပြည်သူများ အကြား၌ လည်းကောင်း ပေါင်းကူးပေးသူများ ဖြစ်လာကြပါ၏။ တစ်ဖန် ပညာရှင်များ ၊ တာဝန်ရှိသူများ နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း များ လည်း များ ပြားလာရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသော လ

ကွဏ္ဍာတစ်ရပ် ဖြစ်လာပါ၏။

လူငယ်ဂျာနယ်လစ်များ သည် လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများ တွင် မေးခွန်းများ တည်ဆောက် ရာတွင် စွမ်းရည်တိုးတက်မှု Questionnaire s development skill တိုးတက်ရန် ကြိုးစားရန် လိုလာပါသည်။ ။

စာနယ်ဇင်းများ နှင့် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် အခန်းကဏ္ဍများ မြင့်မား လာပြီး တာဝန်တွေ လည်း ပိုလာသည် ဟု ဆိုချင်ပါကြောင်း

မန္တလေးအလင်း

Vol-1, No.34, 23-12-2011.

+++

ဂျာနယ်စာမျက်နှာထက်က ထောက်ပြချက်တွေကို
ဂရုမစိုက်သည့် မသမာသူကို ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ၊
(သို့မဟုတ်) ထောက်ပြီးပါပြီ

ဟောင်တာလောက်ကို ဂရုမစိုက်တဲ့ သူခိုးဆိုတာ ပေါ်လာပြီ

များ သောအားဖြင့် သူခိုးတွေသည် ခွေးဟောင်သံကြားလျှင် ပြေးကြ၏။ ခွေးဟောင်တာကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ခြံထဲ ခပ်တည်တည်ဝင်လာသော သူခိုးကတော့ တော်တော်ခက်ပါလားဟု ဆိုရမည် ဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ် လက်ဖက်ထဲ ဆိုးဆေးကိစ္စ စသည် တို့ ကို ဂျာနယ်တွေ က အော်ကြသောအခါ မဟုတ်တာလုပ်သူများ ကိုယ်ရှိန်သတ်ကြပါသည်။ ။

ရန်ကုန်မြို့၏ အချက်အခြာကျသော နေရာများ တွင် လည်း သက်ဆိုင်ရာမှ ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများ ထောင်ကာ ဆိုးဆေးရောသော အစားအစာ

စာရင်းကို ကြေညာခဲ့ဖူးပါသည်။ ။ ဒီကိစ္စက ဘာမှ သိပ်ကြာလှသေးသည် မဟုတ်ပါ။ သို့သော် ၂၁၁ နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် ကိတ်မုန့်ထဲတွင် ဆိုးဆေးကို သက်ဆိုင်ရာက တွေ့ရှိကြောင်း ဂျာနယ်တချို့တို့ တွင် ပါလာပါ၏။ ဆိုးဆေးကတော့ အော်ရာမင်း ‘O’ (Auramine O) အမည်ရှိပြီး ကင်ဆာဖြစ်စေသော ဓာတုဆိုးဆေး ဖြစ်ပါ၏။ ဒီတော့ ကိတ်မုန့်တွေက အဝါရောင်တောက်နေပြီး ကိတ်မုန့်ဖုတ်ရာတွင် ကြက်ဥအနှစ်ကပဲ များများ ထည့်ထားသလို ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေပါသည်။ ။ ဒီတော့ ဟောင်တွဲကြားထဲက ရှေ့သို့တစ်လှမ်းတိုးလာသော သူခိုးနဲ့ တူနေပါ၏။

ဒီတော့ Watch Dog (စောင့်ကြည့်အဖွဲ့)၊ Bark Dog (ဟောင်တွဲ ခွေး) လောက်ကို ဒီသူခိုးက မကြောက်တော့ဘူးဆိုတာ ပေါ်လွင်လာပါပြီ။ ထိုအခါ Bite Dog (တကယ်ကိုက်မဲ့ခွေး) လိုလာပါပြီ။ Procedure of Biting (ဘယ်လိုကိုက်ရမလဲ) ဆိုတာကိုလည်း မူလကတည်းက ပြဋ္ဌာန်းပြီး ဖြစ်ပါ၏။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကတော့ -

ပုဒ်မ ၂၇၂

စားသောက်ဖွယ်ရာတစ်ခုခုကို စားသောက်ဖွယ်အနေနှင့် ရောင်းရန် ကြံရွယ်လျက်၊ သို့မဟုတ် ထိုသို့ ရောင်းတန်ရာသည် ကို သိလျက်နှင့် မည်သူမဆို ထိုစားသောက်ဖွယ်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေအောင် ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့် ရောလျှင် ထိုသူကို ခြောက်လအထိ ထောင်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တစ်ထောင်ထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

။

ပုဒ်မ ၂၇၃

အန္တရာယ်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အန္တရာယ်ဖြစ် လာသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ စားသော

က်ရန် မသင့်လျော်သောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေ သည့် စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကိုဖြစ်စေ မည်သူမဆို စားဖွယ်သောက်ဖွယ်အနေနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်သည် ကို သိလျက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဖြစ်သည် ကို ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက် စားဖွယ်သောက်ဖွယ် အနေနှင့် ရောင်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန် ကမ်းလှမ်းလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းရန်ပြထားလျှင် ထိုသူကို ခြောက်လအထိ ထောင်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ တစ်ထောင်အထိ ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ၊ ဒဏ် (၂) ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် ရှိပါ၏။

အစားအသောက်ထဲတွင် ဆိုးဆေးရောသူ တို့ အား ပြစ်မှုကျင့်ထုံး ဥပဒေ (Criminal Proceudue) အရ တရားစွဲနိုင်ပါ၏။ လက်ဖက်ထဲမှာ ဆိုးဆေးရောသည့် ကိစ္စတုန်းက ပညာပေးအဆင့် ဖြစ်ခဲ့ပြီး အရေးယူသော အဆင့်သို့ မရောက်ခဲ့ပါ။ သို့သော် နောက်တစ်ခါလုပ်လျှင် ဥပဒေအရ ထိရောက်စွာအရေးယူမည်ဟု တော့ သတိပေးသည့် အဆင့်ရောက်ခဲ့၏။ ယခုအခါမှာ တော့ နောက်တစ်ခါတကယ် လုပ်ခဲ့ပါပြီ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂျာနယ်တွေကတော့ အစဉ်ထောက်ပြနေမှာ ပါဟု ယုံကြည်မိပါကြောင်း။

Hot News, Vol-1, No.44,

17-23, June 2011.

+++

ဂျာနယ်တို့ ၏ အကျိုးပြုသောကဏ္ဍများ

သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ သည် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်အုပ်စုတွင် ပါဝင်ရာတိုင်းပြည်တည် ဆောက်ရေးအတွက် အရေးပါလှပါသည် ။ ဂျာန

ယံတို့ ၏ လုပ်ငန်းများမှာ တော်တော်များ ပြား လှပါသည် ။
စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်မီဒီယာတို့ ၏ တင်ပြချက်များကို
အလေးအနက်ထားသင့်ကြောင်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတကပင် ပြောကြား
ခဲ့ဖူးပါသည် ။ တန်ဖိုးထားခံရခြင်းသည် မီဒီယာတို့ ၏ စွမ်းဆောင်ရည်
တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည် ။ မီဒီယာတို့ ၏ စွမ်းဆောင်ချက် အမျိုးမျိုးရှိသည့်
အနက် ဩဇာအရှိဆုံး စွမ်းဆောင်ချက် တစ်ခု မတင်ပြမီ များ ပြားလှစွာ
သော မီဒီယာလုပ်ငန်းကို ဦးစွာတင်ပြလိုပါသည် ။

သတင်းများ ဖော်ပြခြင်းအပြင် တခြားလုပ်ငန်းများမှာ လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်) အယ်ဒီတာသို့ ပေးစာကဏ္ဍ

ဂျာနယ်ကသာ လူအများ သို့ ဒဿနတွေ၊ သတင်းတွေ ပေးနေတာ မ
ဟုတ်ဘဲ လူတစ်ယောက်၏ ဒဿန၊ ခံစားချက်၊ ဖြစ်ရပ်၊ သဘောထား၊
ရင်ဖွင့်စာ စသည် တို့ သည် အယ်ဒီတာထံ ပေးစာဖြစ်ပြီး အယ်ဒီတာမှ
တစ်ဆင့် ပြည်သူအကြားသို့ ပျံ့နှံ့စေသောကြောင့် ကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပါသ
ည် ။ သို့သော် စာဖတ်သူ နိုင်ငံသားတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း၏ အာဘော်
သာဖြစ်၍ အရေးကြီးဆုံး အာဘော်သဘောထားတော့ မဟုတ်ပါ။

လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်) အယ်ဒီတာ၏ အာဘော်

အယ်ဒီတာကလည်း သူ၏ အာဘော်ကို ရေးသားတင်ဆက်လေ့ရှိပါ
သည် ။ အယ်ဒီတာဆိုတာ ကတော့ နေ့စဉ်သတင်းတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေ
ကို တည်းဖြတ်နေရသူဖြစ်၍ သာမန်လူငြိမ်း မဟုတ်တော့ နှံ့စပ်သူတစ်
ဦး၏ အာဘော်ဖြစ်ပါသည် ။ ထို့ကြောင့် ဤကဏ္ဍသည် အရေးကြီးပါသ
ည် ။ သို့သော် အရေးအကြီးဆုံးတော့ မဟုတ်သေးပါ။

လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်) ဒီဘိတ်ခေါ်ငြင်းခုံပွဲများ ကဏ္ဍ

ဤကဏ္ဍတွင် မျက်မှောက်ခေတ် လက်ငင်းအဖြစ်အပျက်၊ ပြဿနာတို့ နှင့် ပတ်သက်သော စိတ်ဝင်စားဖွယ်ခေါင်းစဉ်ကို အယ်ဒီတာက ချပြသတ်မှတ်ပေးပြီး စာဖတ်သူ ပရိသတ်တို့ က သဘောတူသည့် ဘက်ကလည်းကောင်း၊ သဘောမတူသည့် ဘက်ကလည်းကောင်း ဝင်ရောက်ရေးသားနိုင်ပါသည် ။ နိုင်ငံသားတို့ ၏ အတွေးအခေါ်အိုင်ဒီယာအမျိုးမျိုး ရရှိနိုင်သည့် ကဏ္ဍဖြစ်သော်လည်း အရေးအကြီးဆုံးကဏ္ဍ မဟုတ်သေးပါ။

လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်) အဘော်အမျိုးမျိုးကို စုစည်းပေးခြင်း

ဤကဏ္ဍသည် ဂျာနယ်အမျိုးမျိုးတို့ ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ် စာသားများကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည် ။ စာသားများ သည် ကဏ္ဍကို ဖော်ပြနေသော အယ်ဒီတာ၏ သဘောတူခြင်း၊ မတူခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ အများ သူငါ သိသင့်သော စိတ်ဝင်စားဖွယ် အဘော်၊ သတင်း ဆောင်းပါးတို့ ၏ ကောက်နုတ်ချက်များ ဖြစ်၍ ဂျာနယ်တွေ အများကြီး ထွက်နေသော ခေတ်၌ ဂျာနယ်အားလုံးကို လိုက်၍ မဖတ်နိုင်သော ပရိသတ်အတွက် အချိန်ကုန် သက်သာပြီး အကျိုးရှိစေပါသည် ။ သို့သော် နိုင်ငံတော်အတွက် အရေးအကြီးဆုံးသော ကဏ္ဍတော့ မဟုတ်နိုင်သေးပါ။

လုပ်ငန်းတစ်ခု၊ (သို့မဟုတ်) အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်တို့ ၏ အဘော်ကို ဖော်ပြပေးခြင်း

ဤလုပ်ငန်းသည် မျက်မှောက်ခေတ်တွင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကိစ္စတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်တချို့က ကိုယ့်ထင်မြင်ချက် သွားရောက်မေးမြန်းပြီး သူတို့ ၏ အဘော်ကို တင်ပြပေးခြင်း ဖြစ်၏။ အထင်ကရ စာရေးဆရာများ ၊ ဟောပြောပွဲ အတွေ့အကြုံ ရှိသူများ ၊ တက္ကသို

လံပါမောက္ခများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းလေ့ရှိပါသောကြောင့် အကျိုးရှိသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ။ တချို့ဂျာနယ်များကလည်း နာမည်ကျော် အနုပညာရှင်တို့ ၏ အဘော်များကို ဖော်ပြပေးလေ့ ရှိပြီး၊ တချို့ကတည်း ဘာသာရပ်နယ်ပယ်အလိုက် နာမည်ကျော်ပညာရှင်တို့ ၏ အဘော်ကို ဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ။

သာမန်လက်လုပ်လက်စားနှင့် သာမန်ပြည်သူတို့ ၏ အဘော်ကို ဖော်ပြပေးခြင်း

ဤလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပမာပေးရပါသော် အခွန်ခါတစ်ခုခု ဈေးတက်ပါက ဈေးသည် ၊ အိမ်ရှင်မ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ၊ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း၊ စာရေးဆရာတို့ ကို အင်တာဗျူး၍ သူတို့ ၏ တင်ပြချက်ကို တောင်းခံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

သို့သော် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ ထင်မြင်ချက်ကို ကိုယ်စားပြုသော အဘော်တော့ မဟုတ်ပါ။

ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ထင်မြင်ချက်ကို ကိုယ်စားပြုသော အဘော် (သို့) PUBLIC OPINION

Public Opinion ကို ဖော်ပြရသော် တိုင်းပြည်တစ်ခုတွင် လူဦးရေ သန်း (၆) ရှိပါက သန်း (၆) စလုံးကို တစ်ယောက်ချင်း လိုက်မေးရမလို ဖြစ်နေသည်။ ။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် ဒီလိုလုပ်ရန် မလိုပါ။ ဥပမာ အမေရိကန်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ဆိုပါစို့။ အနိုင်အရှုံးကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ကြိုတင်ခန့်မှန်း၍ ရပါသည်။ ။

ဥပမာ အိုဘားမားနှင့် ဂျွန်မက်ကိန်းတို့ သမ္မတရာထူး ယှဉ်ပြိုင်မှုအတွင်း ရွေးကောက်ပွဲမလုပ်မီ အိုဘားမားက နိုင်ခြေ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်း မက်

ကိန်းက ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း စသည် ဖြင့် ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတို့ က ကြိုတင်တွက်ဆကြသည်။ ။ ၎င်းတို့ သည် ဆာဗေး (Survey) ခေါ် စစ်တမ်းများ ပြုလုပ် အဖြေထုတ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ အိုဘားမားနဲ့ မက်ကိန်း မည်သူကို မဲထည့်မှာ လဲဆိုတာကို လူအားလုံး (Whole Population) ကို လိုက်မေးစရာ မလိုပါ။ နမူနာဦးရေ Sample Population ကို စစ်တမ်း ကောက်မေးမြန်းခြင်း ဖြစ်၏။ စနစ်တကျ စစ်တမ်းကောက်ထားပါက စစ်တမ်းက အဖြေနှင့် တကယ့်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်သည် ရာခိုင်နှုန်းနည်းနည်းပဲ ကွဲလွဲတာ တွေ့ရပါသည်။ ။

သို့သော် ဆာဗေးသည် လုပ်ချင်သလို မှန်းပြီးလုပ်၍ မရပါ။ သုတေသန လုပ်ထုံးများ (Research Methodology) အတိုင်း လုပ်ရပါမည်။ Sample Size ခေါ် နမူနာပေးမည့် လူဦးရေ ပမာဏ၊ Sampling ခေါ် နမူနာလူများ ရွေးပြီး ဆာဗေးလုပ်ခြင်းကို သုတေသနဦးစီးဌာန၊ သုတေသနကုမ္ပဏီများ ၊ တက္ကသိုလ်များ ၊ မဟာကျမ်းပြု၊ ပါရဂူကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ ။ ဆာဗေးသည် ဂျာနယ်တို့ ၏ သီးခြားအလုပ်တော့မဟုတ်ပါ။ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့တို့ ကလည်း လိုအပ်လျှင် လိုအပ်သလို လုပ်ကြရပါသည်။ ။

ဆာဗေးကိစ္စက ဒီလိုပါ။ ဥပမာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရှိတယ်ဆိုပါစို့၊ ၎င်းနိုင်ငံ၏ အစိုးရက ကြီးမားသော စက်ရုံကြီးတစ်ရုံထူထောင်ရန် စီမံကိန်း ရေးဆွဲသည် ဆိုပါစို့။ စက်ရုံဆိုသည် မှာ သဘာပတ်ဝန်းကျင်ကို အနည်းနှင့် အများ ဆိုသလို ထိခိုက်တတ်သောသဘောရှိရာ ဂျာနယ်လစ် ကလေးများ လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်သည် ဆိုပါစို့။ ထို့ကြောင့် စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးထံသို့ သွား၍ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အင်တာဗျူးရာ စာရေးဆရာကြီးက ဒါတော့ မကောင်းဘူး။ သဘာပတ် ဝန်းကျင် ထိခိုက်စေတယ် ဟု ဆိုလျှင် ဂျာနယ်တို့ ၌ ဖော်ပြ၏။ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် တင်ပြချ

က်ဖြစ်သော်လည်း စာရေးဆရာတစ်ဦး၏ တင်ပြချက်သာဖြစ်၍ အစိုးရက အလေးအနက်ထားလိုက် ထားနိုင်သည်။ ။ မထားလိုက်လည်း နေနိုင်၏။ တစ်ဖန် ဂျာနယ်လစ်တို့က သဘာပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့ထံ သွားရာ သဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့က ဝိုင်း၍ ကန့်ကွက်ကြ၊ အော်ကြ၊ ဟစ်ကြ လုပ်ကြရာတွင် ဒါကလည်း သဘာပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး သမားကတော့ သူ့အလုပ်သူ လုပ်တာဖြစ်၍ အစိုးရက အလေးအနက်ထားလိုက် ထားနိုင်သည်။ ။ မထားလိုက်လည်း နေနိုင်ပါသည်။ ။ သို့သော် ဂျာနယ်တို့က ဆာဗေးလုပ်၍ Public Opinion ကဒီလို ထွက်လာမယ်ဆိုပါစို့။ ဥပမာ ဆိုပါစို့။

‘စက်ရုံကြီး တည်ဆောက်ရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေသခံပြည်သူတို့၏ ၈၃.၉၄ ရာခိုင်နှုန်းက သဘောမတူကြပါဟု အဖြေရလျှင် ပြည်သူ့အဘော် Public Opinion ဟု ခေါ်နိုင်ပါပြီ။ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရတို့သည် ပြည်သူက ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားတာဖြစ်၍ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို အလေးထားရပါတော့မည်။’

မင်းကျင့်တရား၌ အရေးကြီးသော အောက်ပါတစ်ပါး ပါဝင်၏။

၎င်းမှာ -

‘အုပ်ချုပ်သူသည် ပြည်သူတို့ ဆန္ဒနှင့် မဆန့်ကျင်ရပါ’

‘ပြည်သူ့ဆန္ဒဆိုတာက Public Opinion ဖြစ်၏။ ယခု အင်တာဗျူးနေတာတွေက Public Opinion မစစ်သေးပါ။’

Public Opinion စစ်စစ်ကို Survey ဖြင့် ဖော်ထုတ်ရမည်။ Survey ရလဒ်သည် ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်အောင် နည်းပညာများ ပါဝင်သည်။ ။ ဆာဗေးအစီရင်ခံစာသည် ပိုမို အသေးစိတ်သည်။ ။ ဥပမာ စက်ရုံကြီး တည်ဆောက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သာမန်ပြည်သူတို့၏ ၇ ရာ

ခိုင်နှုန်း၊ သဘာပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့ ၏ တစ်ရာ(၁%) ရာ ခိုင်နှုန်း၊ ပညာရှင်တို့ ၏ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်းတို့ က ဆန့်ကျင်သည် စသဖြင့် ရလဒ်များ ရလေ့ရှိ၏။

အကယ်၍ ဆာဗေးရလဒ်အရ ဒေသခံပြည်သူအများ စုက စက်ရုံစီမံ ကိန်းကို မဆန့်ကျင်လျှင် စက်ရုံသည် သဘာပတ်ဝန်းကျင်အန္တရာယ်မရှိကြောင်း ကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည် ။

ဆာဗေးရလဒ်တွင် ပြည်သူအများ စုက စက်ရုံစီမံကိန်းကိုတည် ဆောက်သည် ဖြစ်စေ၊ မတည် ဆောက်သည် ဖြစ်စေ၊ စိတ်ဝင်စားခြင်းမ ရှိဟု ဆိုလျှင် ထိုဒေသရှိ သဘာပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့ သည် ပြည်သူတွေကို အသိပညာပေးနိုင်ခြင်း အားနည်းသည် ဟု ကောက် ချက်ချဆွဲနိုင်သည် ။

ဆာဗေးလုပ်ငန်းသည် သုတေသနစရိတ်ငွေတော့ ကုန်သည် ။ ကမ္ဘာ ကျော် ဖိုးဘီးမဂ္ဂဇင်းလို မီဒီယာမျိုးကတော့ ဂျာမနီဝန်ကြီးချုပ် အင်ဂျယ် လာမာကယ်သည် ကမ္ဘာ့နံပါတ် (၁) ဩဇာကြီးသူ အမျိုးသမီး၊ မြန်မာပြည်က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ကမ္ဘာ့ဩဝါဒအကြီးဆုံးအမျိုးသမီး (၄) ဌိ ပါဝင်သည် စသည် ဖြင့် အချက်အလက်ရှာဖွေနိုင်သည် ။

ဆာဗေးလုပ်ငန်းကို ဂျာနယ်တို့ မကျွမ်းကျင်၊ မရင်းနှီးသေးလျှင် ဆာ ဗေးကုမ္ပဏီတို့ ကို ကန်ထရိုက်ပေး၍ တာဝန်ပေးနိုင်၏။ Consultant များ ငှားရမ်း၍ သင်တန်းယူနိုင်၏။ Public Opinion ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းသည် မီဒီယာတို့ ၏ လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုးတို့ အနက် လူသိနည်းသော်လည်း (ဩဇာ) ကြီးမားပြီး အဖိုးတန်သတင်းအချက်အလက်တွေ ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည် ဟု ဆိုချင်ပါကြောင်း။

30, Aug-Sep, 2011.

*